

Τῷ Ἐλλογιμωτάτῳ κυρίῳ Ἐμμανουήλ Α. Γιακουμάκη, Πρυτάνει τοῦ Οἰκονομικοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τέκνῳ τῆς ἡμῶν Μετροιότητος ἐν Κυρίῳ ἀγαπητῷ, χάριν, εἰρήνην καὶ εὐλογίαν παρὰ Θεοῦ.

Συμμετέχοντες νοερῶς εἰς τὴν κεντρικὴν ἐορταστικὴν ἐκδήλωσιν ἐπὶ τῇ συμπληρώσει, κατὰ τὸ ἔτος 2020, ἑκατονταετοῦς λειτουργίας τοῦ Οἰκονομικοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἀποστέλλομεν ὑμῖν τὸν παρόντα Πατριαρχικὸν χαιρετισμόν, διὰ νὰ ἀναγνωσθῇ ὑπὸ τοῦ Ἱερωτάτου Μητροπολίτου Προικοννήσου κυρίου Ἰωσήφ, ὁ ὁποῖος θὰ ἐκπροσωπήσῃ τὴν ἡμετέραν Μετροιότητα κατὰ τὴν ἐπετειακὴν πανηγυρικὴν ταύτην σύναξιν.

Τὰ οἰκονομικὰ δεδομένα καὶ αἱ οἰκονομικαὶ ἐξελίξεις ἀφοροῦν εἰς τὸ κέντρον τῆς ζωῆς τῶν ἀτόμων καὶ τῶν κοινωνιῶν. Ἐπηρεάζουν κατὰ τρόπον ἄμεσον τὴν ποιότητα ζωῆς τῶν ἀνθρώπων, τὴν προσωπικότητα καὶ τὸν ψυχισμόν των, τὰς σχέσεις καὶ τὴν κοινωνικότητά των. Τό παγκοσμίως κυρίαρχον σήμερον πρότυπον ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῆς οἰκονομίας ὀξύνει τὰ κοινωνικά προβλήματα καὶ λειτουργεῖ κατὰ τοῦ ἀληθοῦς συμφέροντος τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ οἰκονομία δὲν ὑπηρετεῖ πλέον τὰς ζωτικὰς ἀνάγκας τῆς κοινωνίας, ἀλλὰ αἱ κοινωνικαὶ ἀνάγκαι ἐργαλειοποιοῦνται καὶ ὑποτάσσονται εἰς τὴν ἄτεγκτον λογικὴν καὶ τὰς προτεραιότητας τοῦ οἰκονομικοῦ συμφέροντος καὶ τῆς μεγιστοποιήσεως τοῦ κέρδους. Ὁ οἰκονομισμός, δηλαδή ἡ ἀρχὴ τῆς «ιδιονομίας τῆς οἰκονομίας» ἢ ἡ «οἰκονομικὴ δραστηριότης ὡς αὐτοσκοπός», μετατρέπει τοὺς ἀνθρώπους εἰς καταναλωτάς, οἱ ὁποῖοι λειτουργοῦν ὡς κινητήριος δύναμις τοῦ κερδοσκοπικοῦ μηχανισμοῦ τῆς ἀγορᾶς. Ἀκόμη καὶ τὰ παιδιά προσεγγίζονται ὡς καταναλωτικαὶ μονάδες, καὶ ἡ «παιδικότης» καθίσταται «οἰκονομικὸς ὄρος».

Στενότατα μέ τὰς οἰκονομικὰς ἐξελίξεις συνδέεται καὶ ἡ ἐπιδείνωσις τῶν περιβαλλοντικῶν προβλημάτων. Μία αὐτονομημένη ἀπὸ τὰς πραγματικὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου οἰκονομία ὀδηγεῖ ἀναποτρέπτως εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς φύσεως. Καταστρέφομεν τοὺς ὄρους ἐπιβιώσεως καὶ συμβιώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐν ὀνόματι τοῦ βραχυπροθέσμου ὀφέλους καὶ τοῦ κέρδους. Εἶναι αὐτονόητον ὅτι αἱ ἐξελίξεις αὗται δυναμιτίζουν τὴν κοινωνικὴν συνοχὴν, διασποῦν τὴν ἀνθρωπότητα εἰς προνομιοῦχους καὶ μὴ, ἀποτελοῦν σοβαρὰν ἀπειλήν διὰ τὸν πνευματικὸν πολιτισμόν καὶ τὰς ἀνθρωπιστικὰς κατακτήσεις καὶ ὑποθηκεύουν τὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος.

Δέν εἴμεθα οἰκονομολόγοι, γνωρίζομεν ὅμως ὅτι τὸ δίκαιον τοῦ οἰκονομικῶς ἰσχυροτέρου καὶ ἡ ἐπιδίωξις τῆς μεγιστοποιήσεως τοῦ κέρδους δέν εἶναι ὁδός καί, πολὺ ὀλιγώτερον, δέν εἶναι ἡ «μόνη ὁδός», πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν εὐημερίαν. Ἀπορρίπτομεν τὸ κυνικόν «δέν ὑπάρχει ἄλλη ἐπιλογή ἐκτός ἀπὸ τὴν αὐτόνομον λειτουργίαν τῆς οἰκονομίας». Δέν εἶναι δυνατόν νὰ δυσφημιζῆται κάθε πρότασις ἐναλλακτικῆς μορφῆς ὀργανώσεως τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς καὶ ἀναπτύξεως, νὰ ὑποτιμᾶται ἢ ἰσχύς τῆς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης, τῆς ἀρχῆς τῆς

δικαιοσύνης και τῆς ἀειφόρου ἀναπτύξεως. Πιστεύομεν εἰς τὴν λειτουργικότητα μιᾶς οἰκολογικῆς οἰκονομίας, μέ ἄξονα βασικὰς κοινωνικὰς παραμέτους, αἱ ὁποῖαι ὑπηρετοῦνται μόνον ἐντὸς ἐνὸς ἀκεραίου φυσικοῦ περιβάλλοντος. Τὸ μέλλον ἀνήκει εἰς μίαν οἰκονομίαν, ἡ ὁποία συνδυάζει τὴν παραγωγικότητα μέ τὴν δικαιοσύνην, τὴν ἀλληλεγγύην καὶ τὴν οἰκολογικὴν εὐθύνην.

Ἐφ' ὅσον εἰς τὸ κέντρον τῆς ἐκκλησιαστικῆς μερίμνης εὐρίσκεται ὁ κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ πλασθεὶς ἄνθρωπος, ἡ ζωὴ τοῦ ὁποίου εἶναι συνυφασμένη μέ τὰς οἰκονομικὰς καὶ τὰς κοινωνικὰς ἐξελίξεις, ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἀδύνατον νά ἀδιαφορῇ δι' αὐτάς ἐν ὀνόματι τῆς προτεραιότητος τῆς πνευματικῆς τῆς ἀποστολῆς. Μία τοιαύτη στάσις θά ἐξέφραζεν ἕνα ἄκαρδον δυῖσμόν, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀσύμβατος μέ τὸ χριστιανικόν Εὐαγγέλιον καὶ οὐδετεροποιεῖ τὴν «κοινωνικοκριτικὴν δυναμικὴν» τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ. Καθ' ὅλην τὴν ἱστορικὴν τῆς πορείαν, ἡ Ἐκκλησία ἔδωκε καλὴν μαρτυρίαν φιλανθρωπίας, ἀγάπης, ἀγώνων διὰ τὴν δικαιοσύνην, διὰ τὴν χρηστὴν διαχείρισιν τοῦ πλοῦτου καὶ διὰ τὴν κοινωνικὴν συνοχὴν. Καὶ σήμερον, ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι νά μεταμορφώνη τὸν κόσμον, χωρὶς νά ταυτίζεται μέ αὐτόν καὶ νά ἐκκοσμικεύεται, χωρὶς νά υἱοθετῇ μεθόδους δράσεως ξένας πρὸς τὸ Εὐαγγέλιον, τὴν Πατερικὴν Παράδοσιν καὶ τὸν ἐσχατολογικὸν προσανατολισμόν τῆς ζωῆς τῆς.

Ἐνώπιον τοῦ κυριάρχου «μῆ - πολιτισμοῦ» τοῦ Ἑχειν, ἡ Ἐκκλησία προβάλλει καὶ σήμερον τὸ κοινωνικὸν δυναμικὸν τῆς χριστιανικῆς πίστεως, τὴν ἀγαπητικὴν σχέσιν μέ τὸν συνάνθρωπον, τὴν ἀλληλεγγύην καὶ τὸ Κυριακόν «οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζῆσεται ἄνθρωπος» (Λουκ. δ', 3). Ἀντιστέκεται εἰς τὰς δυνάμεις τῆς διασπάσεως, τὸν ἀτομοκεντρισμόν, τὴν ἀδικίαν, τὴν ἐκμετάλλευσιν, τὸν καταναλωτισμόν καὶ τὴν καταστροφὴν τῆς φύσεως. Αὐτὸ τοῦτο τὸ ἐκκλησιαστικόν γεγονός, ἡ Ἐκκλησία ὡς «κοινωνία σχέσεως», ὡς «κοινωνία θεώσεως», καὶ ὡς κατ' ἐξοχὴν χῶρος τοῦ «πολιτισμοῦ τοῦ προσώπου», ἀποτελεῖ τὴν μεγάλην θετικὴν πρόκλησιν διὰ τὸν σύγχρονον ἀτομοκρατούμενον κόσμον, ἐναλλακτικὴν πρότασιν ζωῆς μέ πανανθρωπίνην ἐμβέλειαν.

Μέ αὐτάς τὰς σκέψεις, εὐχόμενοι μυχόθεν ἐκ Φαναρίου, καὶ ἐν τῇ ιδιότητι ἡμῶν ὡς ἐπιτίμου διδάκτορος τοῦ καθ' ὑμᾶς περιτύστου Πανεπιστημίου, ἐν παντὶ ἐπιτυχεῖς τοὺς καθ' ὑμᾶς ἐπετειακούς ἐορτασμούς καθ' ὅλον τὸ ἀκαδημαϊκόν ἔτος 2019 - 2020, καταστέφομεν τοὺς ἐλλογιμωτάτους καθηγητάς, τοὺς ἀγαπητοὺς φοιτητάς καὶ τοὺς λοιποὺς ἐργαζομένους εἰς τὸ ἱστορικόν Οἰκονομικόν Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν διὰ τῆς Πατριαρχικῆς ἡμῶν εὐλογίας, ἐπικαλούμενοι ἐπὶ πάντας ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς συμμετέχοντας εἰς τὴν παροῦσαν εὐφρόσυνον πανηγυρικὴν ἐκδήλωσιν, τὴν σοφόδωρον χάριν καὶ τὸν φωτισμόν τοῦ πανδῶρου Θεοῦ τῆς σοφίας, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀγάπης.

βίθ' Νοεμβρίου κγ'

Ἐπιτίμου Διευθυντοῦ
Διεύθυνσης Ἑκκλησιαστικῆς
Κοινωνικῆς Θεολογίας
καὶ Ἐκκλησιαστικῆς
Παιδαγωγίας
Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν